

Bruxelles, 27.10.2015.
SWD(2015) 205 final

PART 1/3

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

Priručnik o europskoj normizaciji u prilog zakonodavstvu i politikama Unije

PRVI DIO

Funkcija zahtjeva za normizaciju koje Komisija podnosi europskim organizacijama za normizaciju

Sadržaj

0.	UVOD	2
1.	CILJEVI	3
2.	FUNKCIJA EUROPSKE NORMIZACIJE U EUROPSKOJ UNIJI.....	4
2.1.	Referentni dokumenti kojima se utvrđuje i provodi Unijina politika normizacije	4
2.2.	Priznate europske organizacije za normizaciju	6
3.	FUNKCIJA KOMISIJINIHZAH TJEVA ZA NORMIZACIJU.....	8
3.1.	Koncept zahtjeva za normizaciju.....	8
3.2.	Zahtjev za normizaciju kao provedbeni akt.....	9
3.3.	Posljedice neusklađenosti sa zahtjevom za normizaciju	10
4.	DIONICI U EUROPSKOJ NORMIZACIJI KOJU ZAH TIJEVA KOMISIJA	11
4.1.	Glavni dionici utvrđeni Uredbom.....	11
4.2.	Uloga Komisije.....	12
4.3.	Uloga država članica tijekom rada na normizaciji	13
4.4.	Uloga europskih organizacija za normizaciju	14
4.5.	Uloga članova europske organizacije za normizaciju, uključujući nacionalna tijela za normizaciju	14
4.6.	Uloga europskih organizacija interesnih skupina koje financira Unija.....	15
4.7.	Uloga industrije	16
5.	UVJETI ZA IZDAVANJE ZAH TIJEVA ZA NORMIZACIJU	16
5.1.	Godišnje planiranje zahtjeva za normizaciju.....	16
5.2.	Osnovni uvjeti za izdavanje zahtjeva za normizaciju.....	17
5.3.	Pripremne i dodatne aktivnosti povezane s europskom normizacijom	20
5.4.	Područja u kojima se mogu koristiti zahtjevi za normizaciju.....	21
5.5.	Područja u kojima se moraju koristiti zahtjevi za normizaciju	22
6.	PODRUČJE PRIMJENE, TRAŽENI PROGRAM RADA I VALJANOST ZAH TIJEVA ZA NORMIZACIJU	23
6.1.	Područje primjene zahtjeva za normizaciju.....	23
6.2.	Traženi programi rada i izmjene programa rada	24
6.3.	Razdoblje valjanosti zahtjeva za normizaciju	25
6.4.	Revizije europskih normi kojima se podržava zakonodavstvo Unije	25
6.5.	Posljedice za zahtjeve za normizaciju izdane u skladu s Direktivom 98/34/EZ.....	26
7.	OCJENA SUKLADNOSTI DOKUMENATA KOJE SU IZRADILE EUROPSKE ORGANIZACIJE ZA NORMIZACIJU	27
7.1.	Razlozi za ocjenu sukladnosti i njezin opseg	27
7.2.	Postupak provođenja ocjene sukladnosti.....	28
7.3.	Upotreba rezultata ocjene sukladnosti.....	28
	PRILOG I. – KONTEKST.....	30

PRILOG II. – REFERENTNI DOKUMENTI O UNIJINOJ POLITICI NORMIZACIJE	33
--	----

0. UVOD

Ovaj *Priručnik o europskoj normizaciji* sastoji se od sljedećih dijelova povezanih sa zahtjevima za normizaciju:

prvog dijela koji se odnosi na **funkciju** zahtjeva za normizaciju koje Komisija podnosi europskim organizacijama za normizaciju (ESO) i taj je dio upućen dužnosnicima Komisije i svim dionicima europskog sustava normizacije;

drugog dijela koji se odnosi na **sastavljanje i donošenje** Komisijinih zahtjeva za normizaciju i taj je dio upućen dužnosnicima Komisije te

trećeg dijela o **smjernicama** europskim organizacijama za normizaciju za **izvršavanje** zahtjeva za normizaciju, a taj je dio upućen europskim organizacijama za normizaciju i njihovim tehničkim tijelima.

Priručnik je prvi put objavljen 2003., a prvi je put revidiran 2009. Druga revizija sadržava mjere utvrđene u Komunikaciji Komisije iz lipnja 2011. pod nazivom *Strateška vizija za europske norme: kretanje naprijed kako bi se poboljšao i ubrzao održiv rast europskog gospodarstva do 2020.*¹ i zahtjeve iz Uredbe (EU) br. 1025/2012² o europskoj normizaciji (u daljnjem tekstu: Uredba). Izvorna je verzija rezultat zahtjeva Vijeća iz rezolucije donesene 1999..³

„Vijeće poziva Komisiju:

- da zajamči da su normizacijska ovlaštenja u okviru novog pristupa sastavljena na ispravan i učinkovit način i time omogućiti državama članicama i europskim tijelima za normizaciju dovoljno prilika za davanje svojeg doprinosa,
- da osigura da aktivnosti normizacije obuhvaćene ovlaštenjima podliježu temeljitom nadzoru, kao i da europska tijela za normizaciju ispituju odgovarajuće mjere kako bi se zajamčio primjeren napredak.”

Revidirani je *priručnik* (kao i Uredba) odgovor i na Rezoluciju Europskog parlamenta od 21. listopada 2010. o budućnosti europske normizacije:⁴

„Europski parlament, [...]

15. [...] naglašava da europski zakonodavac mora biti vrlo pažljiv i precizan u definiranju bitnih zahtjeva Uredbe, dok Komisija mora jasno i ispravno definirati ciljeve rada na normizaciji u okviru ovlaštenja; ističe da bi uloga normativaca trebala biti ograničena na definiranje tehničkih načina za

¹ COM(2011) 311 završna verzija, 1.6.2011.; vidjeti Prilog II.

² Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012.); vidjeti Prilog II.

³ SL C 141, 19.5.2000.

⁴ 2010/2051(INI);
[http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2010/2051\(INI\)](http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2010/2051(INI)).

ostvarivanje ciljeva koje je odredio zakonodavac, kao i osiguravanje visoke razine zaštite; [...]

22. poziva Komisiju da revidira i racionalizira postupke za davanje normizacijskih ovlaštenja europskim organizacijama za normizaciju tako da obuhvaćaju fazu savjetovanja s relevantnim interesnim skupinama i temeljitu analizu kojom se opravdava potreba za novom aktivnošću utvrđivanja norme kako bi se zajamčila važnost utvrđivanja norme i izbjeglo umnožavanje i širenje različitih normi i specifikacija; [...]"

Dok se izvorni *priručnik* bavio uglavnom zahtjevima za normizaciju koji su izdani u okviru zakonodavstva Unije za usklađivanje (tj. zakonodavstvo „novog pristupa”), a odnose se isključivo na proizvode, ova revidirana verzija ima mnogo šire područje primjene i odražava Unijinu revidiranu politiku normizacije, kako je navedeno u Uredbi.

Prvi, drugi i treći dio ne odnose se na službene prigovore na usklađene norme ni na objavu upućivanja na usklađene norme u *Službenom listu Europske unije*.⁵

Komisija je pripremila revidirani *priručnik* (koji je dostavila Odboru za norme) jer ga je željela dopuniti najnovijim informacijama, a željela je i da se u njemu odražavaju promjene uvedene Uredbom u pogledu pravila o uspostavi europskih normi i europskih normizacijskih dokumenata za proizvode i usluge u prilog zakonodavstvu i politikama Unije.

1. CILJEVI

Ovim se dokumentom nastoji osigurati zajedničko razumijevanje funkcije zahtjeva za normizaciju („ovlaštenja”) koje Komisija podnosi europskim organizacijama za normizaciju (ESO)⁶ te uloga i odgovornosti koje razni dionici imaju u planiranju, pripremi i izvršavanju tih zahtjeva. Upućen je svim dionicima europskog sustava normizacije (ESS), a posebno dužnosnicima Komisije, javnim tijelima u državama članicama i zemljama EFTA-e, europskim organizacijama za normizaciju, organizacijama navedenima u Prilogu III.⁷ Uredbi, nacionalnim tijelima za normizaciju i svim interesnim skupinama u europskoj normizaciji.

U skladu s člankom 1. i člankom 10. stavkom 1. Uredbe, **Unija se može koristiti europskom normizacijom kao instrumentom politike za potporu primjeni zakonodavstva i politika Unije kad je riječ o proizvodima i uslugama.** Komisija može zatražiti da europske organizacije za normizaciju s pomoću zahtjeva za normizaciju razviju „europske norme” ili „europske normizacijske dokumente”:

- kojima se uzimaju u obzir javni interes i ciljevi politike jasno navedeni u zahtjevu,
- koji su tržišno orijentirani i
- utemeljeni na konsenzusu.

⁵ O tome će biti riječ u drugim dokumentima.

⁶ Vidjeti Prilog I. Uredbi: Europske organizacije za normizaciju su Europski odbor za normizaciju (CEN), Europski odbor za elektrotehničku normizaciju (CENELEC) i Europski institut za telekomunikacijske norme (ETSI).

⁷ http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/key-players/index_en.htm.

U zahtjevu su **navedeni i „kriteriji u pogledu sadržaja traženog dokumenta te rok za njegovo donošenje”**.

Uredbom se uvode važne promjene u postupcima **planiranja, pripreme, donošenja, prihvatanja i izvršavanja** zahtjeva za normizaciju u pogledu uključenosti, transparentnosti, kao i usklađenosti s kriterijima zahtjeva. Uredbom se pruža i čvrsta pravna osnova za izdavanje zahtjeva u područjima izvan zakonodavstva Unije za usklađivanje koje se odnosi na proizvode (tj. i usluge) i omogućava Komisiji da izdaje zahtjeve u prilog politikama Unije u područjima u kojima ne postoji propis na razini Unije te da se od europskih organizacija za normizaciju zatraži da umjesto europskih normi razvijaju europske normizacijske dokumente⁸.

Ovaj je *priručnik* vodič kojim su obuhvaćeni svi zahtjevi za normizaciju upućeni europskim organizacijama za normizaciju, a koje donosi Komisija na temelju članka 10. stavaka 1. i 2. Uredbe. U njemu je objašnjen i utjecaj Uredbe na izvršavanje zahtjeva izdanih prije nego što se Uredba počela primjenjivati.

Pojedino sektorsko zakonodavstvo Unije⁹ može sadržavati posebne odredbe o području primjene, sadržaju i postupku donošenja zahtjeva za normizaciju koje nisu posebno obrađene u ovom dokumentu.

U ovom se dokumentu posebna pozornost posvećuje zahtjevima za europske norme kojima se podupire primjena zakonodavstva Unije kako bi se osigurala usklađena primjena „neizravnog upućivanja”¹⁰ na usklađene ili druge europske norme i povezane postupke.

U prilogima se nalaze popratne informacije o funkciji normizacije u javnim politikama, kao i poveznice na ključne referentne dokumente.

2. FUNKCIJA EUROPSKE NORMIZACIJE U EUROPSKOJ UNJI

2.1. Referentni dokumenti kojima se utvrđuje i provodi Unijina politika normizacije

Osnovna načela Unijine politike normizacije utvrđena su u:

(a) *Uredbi (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji*

---

⁸ Pojam „europski normizacijski dokument” definiran je u članku 2. stavku 2. Uredbe kao „bilo koja tehnička specifikacija koja nije europska norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna”.

⁹ Npr. Uredba (EU) br. 305/2011 o građevnim proizvodima

¹⁰ U kontekstu ovog dokumenta:

- „neizravno upućivanje” (na norme u zakonodavstvu Unije) tehnika je kojom se u zakonodavstvu Unije kolektivno upućuje na neodređene usklađene ili druge europske norme donesene na temelju zahtjeva Komisije čije točno upućivanje Komisija naknadno objavljuje u Službenom listu u skladu s člankom 10. stavkom 6. Uredbe i/ili u skladu sa sektorskim zakonodavstvom,
- „izravno upućivanje” (na norme u zakonodavstvu Unije) odnosi se na slučaj kad relevantno zakonodavstvo Unije sadržava točno upućivanje na normu ili njezine dijelove, kako je utvrdio zakonodavac.

Ta je Uredba pravna osnova za zahtjeve koje Komisija podnosi europskim organizacijama za normizaciju radi izrade europskih normi ili europskih normizacijskih dokumenata u prilog zakonodavstvu i politikama Unije.

U Uredbi se velika prednost daje upotrebi „europskih normizacijskih dokumenata” u prilog zakonodavstvu i politikama Unije. Uredbom se utvrđuju i postupci koje je potrebno primijeniti pri upotrebi usklađenih normi radi osiguravanja pretpostavke usklađenosti s pravnim zahtjevima:

- utvrđivanje zahtjeva o kvaliteti usklađenih normi,
- uvjeti objave upućivanja na usklađene norme u Službenom listu i
- postupak u vezi sa službenim prigovorima na usklađene norme kako bi se spriječila, uklonila, ograničila ili potvrdila pretpostavka usklađenosti.

Uredbom se nameću zahtjevi europskim organizacijama za normizaciju i nacionalnim tijelima za normizaciju u pogledu transparentnosti i uključivosti kako bi se izbjegli negativni učinci uzrokovani nedovoljnim izravnim sudjelovanjem interesnih skupina ili njihovom nedovoljnom zastupljenošću (npr. malih i srednjih poduzeća ili potrošača) u postupku utvrđivanja norme ili nedostatkom informacija o programima rada tijela za normizaciju. Uredbom se utvrđuje i pravna osnova za financiranje aktivnosti europske normizacije.

(b) Sektorsko zakonodavstvo

Određeno sektorsko zakonodavstvo Unije može upućivati na europske norme kao na dobrovoljan način osiguravanja usklađenosti s pravnim zahtjevima, no, u nekim slučajevima, upućivanje na norme može biti obveza¹¹ (npr. radi razvrstavanja reguliranih predmeta). U takvom se zakonodavstvu utvrđuju osnovne tehničke specifikacije koje će biti podrobnije objašnjene u europskim normama koje zahtijeva Komisija. U sektorskom zakonodavstvu mogu biti nametnuti i daljnji zahtjevi ili uvjeti za postupke utvrđene Uredbom, poput donošenja zahtjeva za normizaciju, objave upućivanja na normu u Službenom listu i ulaganja prigovora na norme. Ti izuzeci nisu potanko opisani u ovom dokumentu.

(c) Godišnji program rada Unije za europsku normizaciju (UWP)

U skladu s člankom 8. Uredbe Komisija donosi godišnji program rada u kojem se utvrđuju strateški prioriteti europske normizacije, uzimajući u obzir dugoročne strategije Unije za rast i druge politike Unije. U godišnjem programu rada navedene su i europske norme te europski normizacijski dokumenti koje Komisija namjerava zatražiti od europskih organizacija za normizaciju.

(d) Opće smjernice za suradnju s europskim organizacijama za normizaciju

Opće smjernice¹² za suradnju između Europskog odbora za normizaciju, Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju i Europskog instituta za telekomunikacijske norme, Europske komisije i Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) utvrđene su

---

¹¹ Politika Komisije poticanje je dobrovoljne upotrebe normi i izbjegavanje obveznog upućivanja na norme u zakonodavstvu Unije.

¹² SL C 91, 16.4.2003.

u političkom dokumentu i utemeljene na dogovoru postignutom 1984. i revidiranom 2003.

U tom dokumentu partneri potvrđuju svoje zajedničko razumijevanje funkcije europske normizacije i njezinih načela (npr. otvorenosti, transparentnosti i nepristranosti) i svoju spremnost na suradnju, na temelju tih načela, u prilog europskim politikama. Iz nekih su načela poslije proizašli pravni zahtjev Uredbe.

(e) Okvirni sporazumi o partnerstvu (OSP)

U okvirnim sporazumima o partnerstvu¹³ Komisije i europskih organizacija za normizaciju koji se redovito revidiraju utvrđeni su zajednički ciljevi suradnje te administrativni i financijski uvjeti koji se primjenjuju na bespovratna sredstva dodijeljena europskim organizacijama za normizaciju na temelju članaka 15. i 17. Uredbe.

2.2. Priznate europske organizacije za normizaciju

U Europskoj uniji radi uspješne je provedbe jedinstvenog tržišta bilo potrebno ne samo dostatno usklađivanje pravnih zahtjeva, nego i poduzimanje drugih mjera, uključujući primjenu načela uzajamnog priznavanja te pravila europskog i nacionalnog rada na normizaciji. Europskom se normizacijom stvaraju zajedničke norme koje su u širokoj upotrebi i priznate diljem Unije te se osigurava da se nacionalnom normizacijom ne stvaraju nepotrebne prepreke trgovini koje bi bile protivne temeljnim pravilima jedinstvenog tržišta.

Uredbom su posebno priznate europske organizacije za normizaciju i europske norme kao važna sredstva provedbe ciljeva Unijine politike normizacije. Europske organizacije za normizaciju ne odabiru se samo na temelju povijesnih čimbenika, nego i na temelju činjenice da djeluju u skladu s priznatim postupcima kojima se nastoji promicati usklađivanje dobrovoljnih nacionalnih normi.

Od stupanja na snagu Direktive 83/189/EEZ,¹⁴ europska i nacionalna tijela za normizaciju u Uniji regulirana su odredbama o razmjeni informacija kako bi se spriječilo nastajanje prepreka trgovini. Kroz svoje partnerstvo s europskim organizacijama za normizaciju nacionalna su se tijela za normizaciju zajedno i dobrovoljno obvezala na usklađivanje dobrovoljnih nacionalnih normi, čime se uvelike pridonosi funkcioniranju jedinstvenog tržišta.

Niz je razloga za strateško partnerstvo Unije i europskih organizacija za normizaciju:

- u okviru djelovanja europskih organizacija za normizaciju na europskoj razini nacionalna tijela za normizaciju surađuju kako bi izradila zajedničke europske norme; time se sprečava razvoj nacionalnih standarda kojima se, čak i kad se na njih ne upućuje u nacionalnom zakonodavstvu, mogu stvoriti tehničke prepreke trgovini,

¹³ Članak 17. stavak 5. Uredbe.

¹⁴ Direktiva Vijeća 83/189/EEZ od 28. ožujka 1983. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih normi i propisa. Direktiva 98/34/EZ (SL L 204, 21.7.1998.) kodificirana je verzija Direktive 83/189/EEZ i njezinih izmjena.

- internim pravilima europskih organizacija za normizaciju zahtijeva se da nacionalna tijela za normizaciju prenesu sve europske norme u nacionalno zakonodavstvo i povuku sve proturječne nacionalne norme,
- europske organizacije za normizaciju sklopile su sporazume o suradnji s međunarodnim organizacijama za normizaciju (npr. Bečki sporazum Europskog odbora za normizaciju i ISO-a¹⁵, Dresdenski sporazum Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju i IEC-a¹⁶ te Memorandum Europskog instituta za telekomunikacijske norme o razumijevanju s ITU-om¹⁷) kojima se osigurava da je europski, pa stoga i nacionalni postupak utvrđivanja norme u najvećoj mogućoj mjeri usklađen s pravilima međunarodne normizacije. Takvim se sporazumima državama članicama EU-a/EGP-a omogućava da budu najveći korisnici jednakovrijednih međunarodnih normi ISO/IEC i
- u interesu nacionalnih tijela za normizaciju kao članova ili partnera Europskog odbora za normizaciju i Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju promicanje je europske normizacije na nacionalnoj razini, uključujući distribucijom europskim normi na nacionalnim jezicima¹⁸ i pružanjem usluga svim interesnim skupinama na nacionalnom jeziku na lokalnoj razini.

Zbog navedenog je jasno zašto se Unijinom politikom normizacije, kako je navedena u Uredbi, daje velika prednost europskim normama kao prevladavajućim tehničkim specifikacijama na koje treba upućivati zakonodavstvo Unije u slučaju kad su takve specifikacije potrebne.

Iz istih je razloga potrebno upućivati na druge norme ili tehničke specifikacije u zakonodavstvu Unije tek nakon pažljivog razmatranja jer:

- ponekad nije moguće utvrditi jesu li takve norme ili tehničke specifikacije razvijene u skladu s „temeljnim načelima”¹⁹ normizacije,
- pristup njima (poput nacionalnih prodajnih i distribucijskih mjesta) može biti ograničen,
- njihova dostupnost na nacionalnim jezicima može biti onemogućena autorskim pravima i/ili pravima iskorištavanja i
- možda nisu u skladu s načelima koja se primjenjuju u EU-u.

Europske norme imaju i posebnu funkciju u okviru Unijina zakonodavstva o javnoj nabavi²⁰ u kojem je navedeno da bi tehničke specifikacije u javnoj nabavi trebalo navoditi ponajprije upućivanjem na nacionalne norme kojima se prenose europske norme.

---

¹⁵ Međunarodna organizacija za normizaciju

¹⁶ Međunarodna elektrotehnička komisija

¹⁷ Međunarodna telekomunikacijska unija

¹⁸ Unija ne propisuje jezik europskih ili nacionalnih normi.

¹⁹ Načela koja je u području normizacije priznala Svjetska trgovinska organizacija (WTO), odnosno načela usklađenosti, transparentnosti, otvorenosti, konsenzusa, dobrovoljne primjene, neovisnosti o posebnim interesima i učinkovitosti.

²⁰ Direktive 2014/24/EU i 2014/25/EU

U člancima 13. i 14. Uredbe utvrđena su, u svrhe javne nabave, posebna pravila za određivanje tehničkih specifikacija IKT-a koje nisu europske norme ni europski normizacijski dokumenti.

3. FUNKCIJA KOMISIJINIH ZAHTJEVA ZA NORMIZACIJU

3.1. Koncept zahtjeva za normizaciju

Normizacija je postupak koji se, u načelu, temelji na potrebama tržišta. Među dionicima na tom tržištu su i javna tijela koja mogu smatrati da su tehničke specifikacije potrebne kako bi se podržala provedba javnih politika.

Takve se javne potrebe u EU-u zadovoljavaju zahtjevom za normizaciju („ovlaštenjem”) kojim se nastoje zaštititi javni interesi, na primjer:

- uspostava dogovorenog načina za ispunjavanje pravnih zahtjeva u pogledu zdravlja, sigurnosti, zaštite okoliša, civilne sigurnosti i interoperabilnosti,
- poticanje tehničkog razvoja i usklađivanje nacionalnih normi ili
- stvaranje boljih okvirnih uvjeta za konkurentnost europske industrije.

Praksa kojom se od europskih organizacija za normizaciju traži da izrade tehničke specifikacije koje zahtijevaju javna tijela uspostavljena je Direktivom 83/189/EEZ. S pomoću zahtjeva za normizaciju javna tijela (u praksi Komisija nakon konzultacija s državama članicama) traže od europskih organizacija za normizaciju da izrade tehničke specifikacije koje zadovoljavaju „njihove” uvjete kako bi se podržala provedba zakonodavstva Unije ili općih javnih politika. U slučaju usklađenih normi izvorna je svrha zahtjeva osiguravanje kvalitete usklađenih normi koje su razvile europske organizacije za normizaciju (vidjeti Rezoluciju Vijeća od 7. svibnja 1985. o *novom pristupu tehničkom usklađivanju i normama*).²¹

U zahtjevu za normizaciju može se tražiti da se normizacijski dokumenti (kao što su usklađene norme) temelje na pravno obvezujućim zahtjevima iz zakonodavstva Unije. U tom se slučaju europske organizacije za normizaciju prihvaćanjem zahtjeva obvezuju utvrditi tehničke specifikacije koje trebaju odgovarati pravnim zahtjevima (kao što su bitni zahtjevi) i biti odraz visoke razine zdravlja i sigurnosti ili drugog preduvjeta propisanog relevantnim zakonodavstvom.

U zahtjevu za normizaciju mogu se tražiti i normizacijski dokumenti koji nisu povezani s određenim, unaprijed utvrđenim pravnim uvjetima, poput normizacijskih dokumenata kojima se potiče općenito usklađivanje ili tehnološki napredak. U takvim slučajevima europske organizacije za normizaciju u svojem radu na normizaciji ne moraju poštovati nikakve posebne preduvjete iz zakonodavstva Unije.

U slučaju europskih normi kojima se nastoji osigurati poseban pravni učinak²², radi zaštite javnog interesa zakonodavac treba propisati stroge uvjete, a oni koji pripremaju

²¹ „Kako bi ovaj sustav funkcionirao potrebno je: – da se normama, s jedne strane, jamči kvaliteta u pogledu „bitnih zahtjeva” utvrđenih direktivama ... Kvaliteta usklađenih normi mora biti zajamčena normizacijskim ovlaštenjima koje dodjeljuje Komisija ...”, SL C 136 od 4.8.1985.

²² U slučaju usklađenih normi taj je učinak definiran u sektorskom zakonodavstvu i obično je „pretpostavka usklađenosti”. Tim se izrazom u ovom dokumentu žele obuhvatiti svi mogući učinci.

norme odgovorni su za izradu tehničkih specifikacija koje zadovoljavaju te uvjete, kako su navedeni u zahtjevu za normizaciju, i da na odgovarajući način uzmu u obzir općepriznata „najnovija dostignuća“.

Stoga izdavanjem zahtjeva za normizaciju Komisija ne prenosi političke ovlasti na europske organizacije za normizaciju i njihove članove, nego priznaje njihove posebne tehničke uloge u tom postupku. Zajedno s Uredbom i relevantnim sektorskim zakonodavstvom, zahtjev je ono čime se opisuju i opravdavaju zadaci koje javna tijela dodjeljuju europskim organizacijama za normizaciju. Taj je zadatak isključivo tehničke prirode i upućen je privatnim organizacijama. Stoga se specifikacije koje dostave europske organizacije za normizaciju u prilog zakonodavstvu Unije ne smiju smatrati automatski usklađenima s inicijalnim zahtjevom²³ jer je tu riječ o političkoj odgovornosti. U svojstvu tijela koje podnosi zahtjev Komisija će uvijek morati ocjenjivati usklađenost²⁴ sa svojim inicijalnim zahtjevom, u suradnji s europskim organizacijama za normizaciju (vidjeti i odjeljak 7.), prije nego što odluči objaviti upućivanje na dostavljenu normu u Službenom listu ili upućivati na nju s „pomoću drugih sredstava, u skladu s uvjetima koji su utvrđeni u odgovarajućem aktu usklađivačkog zakonodavstva Unije” (članak 10. stavak 6. Uredbe).

Pravni zahtjevi, npr. bitni zahtjevi utvrđeni zakonodavstvom i uvjeti zahtjeva za normizaciju, trebaju biti jasno određeni kako ih europske organizacije za normizaciju ne bi krivo protumačile ili kako im ne bi bilo prepušteno donošenje političkih odluka. Bitno je omogućiti onima koji pripremaju norme u prilog zakonodavstvu Unije da izrade visokokvalitetne specifikacije jer sve političke odluke mora donijeti zakonodavac. Takve odluke mogu uključivati utvrđivanje određenih ograničenja u izlaganju pojedinca opasnosti²⁵ ili (s pomoću usklađenih normi) određivanje datuma početka ili završetka primjene pretpostavke usklađenosti. Stoga bi izrazitu pozornost trebalo posvetiti utvrđivanju iscrpnih i preciznih pravnih zahtjeva koji će biti podržani tehničkim specifikacijama, na odgovarajući način uzimajući u obzir postojeća mišljenja Komisije ili njezinih znanstvenih odbora.

Zahtjev za normizaciju koji je prihvatila europska organizacija za normizaciju treba smatrati referentnim okvirom za europsku normizaciju u prilog ciljevima politike Unije. Te zahtjeve treba smatrati referentnim dokumentima za aktivnosti normizacije zajedno s Uredbom i internim pravilima europskih organizacija za normizaciju, što znači da se u njima nalaze zahtjevi ili smjernice za rad na normizaciji.

3.2. Zahtjev za normizaciju kao provedbeni akt

Prema Uredbi, zahtjevi za normizaciju donose se postupkom utvrđenim u Uredbi (EU) br. 182/2011²⁶ (Uredba o komitologiji) i izdaju u provedbenoj odluci Komisije. Odbor osnovan na temelju članka 22. stavka 1. Uredbe („Odbor za norme”) daje mišljenja o

---

²³ Isto se načelo primjenjuje kad agencije Komisije razviju tehničke specifikacije koje se upotrebljavaju u zakonodavstvu Unije ili koje Komisija prihvati kao pravno obvezujuće.

²⁴ U tom se kontekstu Komisija i europske organizacije za normizaciju radi svojeg ocjenjivanja mogu konzultirati s kim god žele.

²⁵ Npr. u Direktivi 2006/42/EZ o strojevima nisu određene granične vrijednosti emisija buke kao uvjet za stavljanje strojeva na tržište, ali je navedeno da takve vrijednosti ne mogu biti određene ni u dobrovoljnim usklađenim normama.

²⁶ SL L 55, 28.2.2011.

nacrtima provedbenih akata, a ta se mišljenja dobivaju ispitnim postupkom. Kad Odbor za norme kvalificiranom većinom odluči dati pozitivno mišljenje o nacrtu provedbenog akta, Komisija donosi odluku i o njoj obavješuje europske organizacije za normizaciju.

Tim se postupkom jamči da je zahtjev za normizaciju podnesen europskim organizacijama za normizaciju široko prihvaćen među javnim tijelima i da se u njemu odražava volja država članica.

Zahtjev za normizaciju ne bi se trebao smatrati samo indikativnim pozivom za započinjanje dobrovoljnih aktivnosti normizacije. Europske se organizacije za normizaciju njegovim prihvaćanjem obvezuju, u skladu s dogovorenim rokovima, objaviti jasno određene normizacijske dokumente koji zadovoljavaju sve uvjete zahtjeva.

Isto tako, žele li europske organizacije za normizaciju zatražiti financiranje Unije, u svojem bi zahtjevu za financiranje trebale poštovati rokove zahtjeva za normizaciju.

Europske organizacije za normizaciju mogu odbaciti zahtjev za normizaciju, ali ne mogu odbaciti pravni okvir za proizvode ili usluge koji se zahtjevom utvrđuje ili na koji se u zahtjevu upućuje, a ne mogu na taj pravni okvir uložiti ni veto. Ako sve europske organizacije za normizaciju kojima je upućen zahtjev za europske norme ili europske normizacijske dokumente odbace taj zahtjev, on možda neće biti temelj za pripremu prijedloga takvih europskih normi ili europskih normizacijskih dokumenata.

Zahtjevi za normizaciju izdani prije nego što se Uredba počela primjenjivati i dalje su vjerodostojna referentna osnova za rad na normizaciji, uz uvjet da nisu protivni odredbama Uredbe (vidjeti i odjeljak 6.5.). Međutim, budući da ti stari zahtjevi nisu izdani kao provedbeni akti, ne mogu se mijenjati provedbenim aktima donesenima u skladu s člankom 10. stavkom 2. Uredbe.

3.3. Posljedice neusklađenosti sa zahtjevom za normizaciju

Slučajevi u kojima europske organizacije za normizaciju nisu u mogućnosti poštovati odredbe navedene u zahtjevu za normizaciju mogu se klasificirati u dvije kategorije na temelju članka 10. stavka 1. Uredbe:

- i. kad nije (u potpunosti) udovoljeno „zahtjevima u pogledu sadržaja koje treba ispuniti traženi dokument” i/ili
- ii. kad nije ispoštovan „rok za njegovo donošenje” (za donošenje traženog normizacijskog dokumenta) (rok je prekoračen ili normizacijski dokument nije donesen).

Usto, može se dogoditi da sam postupak normizacije nije usklađen sa zahtjevima Uredbe (transparentnost, uključivost i izvješćivanje).

Za ni jedan od navedenih slučajeva Uredbom se ne propisuju posebne sankcije, ali nepoštovanje uvjeta navedenih u zahtjevu za normizaciju može imati posljedice (vidjeti članak 10. stavak 6., članak 11. stavak 1. i članak 17. stavak 4.). To se odnosi na **priznavanje normizacijskih dokumenata** koje izrađuju europske organizacije za normizaciju i **sredstva kojima Unija financira** europske organizacije za normizaciju, na primjer:

- ako usklađena norma nije u skladu s relevantnim zahtjevom, na nju se, u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije, uopće ne upućuje (u Službenom listu ili drugim sredstvima) ili se upućivanje uklanja ili ograničava,
- ako usklađena norma nije dostupna do dogovorenog roka, tehničkim će se specifikacijama ili drugim sredstvima i dalje jamčiti pretpostavka usklađenosti ili će oni služiti kako bi se zajamčila ta pretpostavka, u skladu s odredbama relevantnog sektorskog zakonodavstva,
- godišnje ili projektno financiranje Unije dodijeljeno europskim organizacijama za normizaciju može biti ugroženo i
- možda će biti potrebno izmijeniti zahtjev radi dogovora o novim rokovima za donošenje traženih normizacijskih dokumenata.

4. DIONICI U EUROPSKOJ NORMIZACIJI KOJU ZAHTIJEVA KOMISIJA

4.1. Glavni dionici utvrđeni Uredbom

Koncept zahtjeva za normizaciju temelji se na načelima partnerstva i suradnje te na jasnoj podjeli zadataka i uloga među glavnim dionicima, kako su utvrđeni u Uredbi.

Tablica 1.: Zadaci i uloge glavnih dionika u utvrđivanju i izvršavanju Unijine politike normizacije (normizacija koju zahtijeva Komisija)

Glavni dionici		Zadaci i/ili uloge
Zakonodavac (Vijeće, uključujući države članice, i Europski parlament)	Zakonodavan i politički dionik	<ul style="list-style-type: none"> – utvrđuje pravni okvir i ograničenja politike normizacije, – odlučuje o načinu upotrebe normi i drugih tehničkih specifikacija u zakonodavstvu Unije, – može osporavati usklađene norme koje imaju ili trebaju imati pravni učinak (službeni prigovor), – u nekim slučajevima države članice mogu regulirati upotrebu normi koje zahtijeva Komisija kako bi bile u skladu s nacionalnim okolnostima.
Komisija	Utvrđuje i provodi politiku	<ul style="list-style-type: none"> – provodi Unijinu politiku normizacije i određuje prioritete, – predlaže nove propise u slučaju kad je primjena podržana normama, – obavlja druge posebne zadatke povezane s normizacijom koji su joj dodijeljeni zakonodavstvom Unije (npr. donošenje zahtjeva za normizaciju, ocjena sukladnosti dokumenata koje sastavljaju europske organizacije za normizaciju s inicijalnim zahtjevima, objava upućivanja na usklađene norme u Službenom listu, donošenje odluka o uklanjanju upućivanja na usklađene norme u Službenom listu, upravljanje sredstvima Unije kojima se financira europska normizacija), – upravlja odnosima Unije i europskih organizacija za normizaciju.

<p>Europske organizacije za normizaciju (zajedno sa svojim članovima i interesnim skupinama)</p>	<p>Tehnički dionici</p>	<ul style="list-style-type: none"> – obavljaju tehnički posao koji je, prema zahtjevima za normizaciju, potrebno obaviti, – koordiniraju tehničkim poslom radi razvijanja i donošenja najmodernijih tehničkih specifikacija u suradnji sa svojim članovima i na temelju konsenzusa među onima koji sudjeluju u radu na normizaciji, – osiguravaju poštovanje zahtjeva Uredbe za transparentnošću i uključivošću te primjereno izvješćivanje o tim zahtjevima, – Komisiji daju upućivanja na tražene tehničke specifikacije, koja potom ocjenjuje usklađenost tehničkih specifikacija sa zahtjevima relevantnog zakonodavstva Unije.
<p>Europske organizacije interesnih skupina koje ispunjavaju kriterije iz Priloga III. i koje financira Unija (organizacije iz Priloga III.)</p>	<p>Industrijske i društvene interesne skupine</p>	<ul style="list-style-type: none"> – u Uredbi imaju poseban status kako bi postupak normizacije koju zahtijeva Komisija bio sveobuhvatniji, – osiguravaju da Komisija zna za interese malih i srednjih poduzeća, potrošača, radnika, kao i za ekološke interese prije donošenja godišnjeg programa rada Unije ili novih zahtjeva za normizaciju, – imaju izravan pristup razvoju politike i tehničkim poslovima koje obavljaju europske organizacije za normizaciju na temelju Uredbe.

4.2. Uloga Komisije

4.2.1. Izrada zahtjeva za normizaciju

Komisija utvrđuje politiku Unije i prioritete europske normizacije kojom se podržavaju zakonodavstvo Unije i njezine politike (vidjeti odjeljak 5.) te koordinira cjelokupnim postupkom izrade zahtjeva za normizaciju, od planiranja do obavješćivanja europskih organizacija za normizaciju. Odgovorna je za konačni sadržaj zahtjeva koji sastavlja nakon savjetovanja s europskim organizacijama za normizaciju, organizacijama iz Priloga III. i drugim relevantnim interesnim skupinama (vidjeti odjeljak 2. dijela II.)

4.2.2. Uloga Komisije tijekom rada na normizaciji

Prema internim pravilima europskih organizacija za normizaciju, Komisija može imenovati predstavnike koji će u svojstvu **promatrača ili savjetnika** sudjelovati u radu na normizaciji. Na taj način Komisija može, na primjer, objasniti i pojasniti uvjete sadržane u zahtjevu za normizaciju i povezanom zakonodavstvu Unije, no ne može na nedolican način utjecati na europske organizacije za normizaciju u njihovu odabiru određenih specifikacija ni uložiti veto na odluke koje donose u skladu sa svojim internim pravilima.²⁷ Međutim, Komisija bi trebala dati svoje mišljenje o prioritetima normizacije na temelju programa rada koje su utvrdile europske organizacije za normizaciju. Svoje mišljenje o prioritetima može izraziti i kad financira aktivnosti normizacije.

Komisija bi trebala voditi europske organizacije za normizaciju u radu na normizaciji na temelju uvjeta iz zahtjeva i na način utvrđen Uredbom i sektorskim zakonodavstvom.

²⁷ Međutim, na temelju članka 4. Uredbe, Komisija može intervenirati i podnijeti primjedbe na bilo koji nacrt tehničke specifikacije, bilo da je ovlašten ili ne, posebno ako postoje sumnje u pogledu mogućih negativnih utjecaja na jedinstveno tržište.

Služba Komisije odgovorna za zahtjev trebala bi barem uspostaviti stalnu vezu s kontaktnim točkama koje omogućuje relevantne europske organizacije za normizaciju.

Tijekom rada na normizaciji i nakon što su europske organizacije za normizaciju donijele normizacijske dokumente, u svojim smjernicama i ocjenjivanju Komisija mora poštovati uvjete relevantnog sektorskog zakonodavstva ili politike, kako su navedeni u zahtjevu. Ako bi tijekom izvršavanja zahtjeva došlo do razvoja relevantnog zakonodavstva Unije ili relevantne politike, što bi utjecalo na potrebe normizacije, Komisija bi trebala izmijeniti zahtjev u skladu s člankom 10. stavcima 1. i 2. Uredbe.

4.2.3. Uloga Komisije tijekom ocjene sukladnosti (članak 10. stavak 5.)

Komisija mora poduzeti odgovarajuće mjere u suradnji s europskim organizacijama za normizaciju kako bi ocijenila sukladnost traženih normizacijskih dokumenata s inicijalnim zahtjevima za normizaciju (vidjeti odjeljak 7.).

4.2.4. Uloga Komisije pri objavi upućivanja na europske norme u Službenom listu (članak 10. stavak 6.)

Ako bi zahtjev za normizaciju u prilog zakonodavstvu Unije i primjena norme koju je zatražila Komisija trebali imati poseban pravni učinak, Komisija treba pravodobno²⁸ provjeriti²⁹ zadovoljava li konačan normizacijski dokument uvjete koji trebaju biti obuhvaćeni te koji su navedeni u zahtjevu i relevantnom zakonodavstvu Unije.

Komisija bi to trebala učiniti na temelju ocjene sukladnosti (vidjeti odjeljak 7.). Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 10. stavka 6., Komisija mora bez odgode objaviti upućivanja u Službenom listu. Ako na temelju svih dostupnih informacija dostavljene europske norme ne ispunjavaju inicijalni zahtjev i regulatorne potrebe, Komisija treba na temelju referentnog zahtjeva odbiti upućivanje (objava upućivanja u Službenom listu ili drugim sredstvima u skladu s člankom 10. stavkom 6. Uredbe) na takvu europsku normu ili može odlučiti da na nju upućuje na ograničen način.

U slučaju usklađenih normi kojima se podržava zakonodavstvo Unije za usklađivanje, Komisija može uskratiti objavu upućivanja u Službenom listu na temelju članka 10. stavaka 5. i 6. Uredbe.

4.3. Uloga država članica tijekom rada na normizaciji

Nacionalna javna tijela imaju formalno pravo sudjelovati u postupku europske normizacije **izravnim imenovanjem stručnjaka ili kao članovi nacionalne delegacije**. U članku 7. Uredbe od država članica zahtijeva se da preko svojih nacionalnih tijela za normizaciju potiču nacionalna javna tijela, uključujući tijela za nadzor tržišta, na sudjelovanje u razvoju ili reviziji normi koje zahtijeva Komisija.

Aktivno sudjelovanje nacionalnih javnih tijela u svim fazama razvoja i revizije normi jedan je od najučinkovitijih načina poticanja kvalitete normi i smanjivanja broja naknadnih službenih prigovora.

---

²⁸ Kodeks upravnog ponašanja; http://ec.europa.eu/transparency/code/index_hr.htm.

²⁹ Koliko će opsežne biti te provjere potrebno je utvrditi za svaki slučaj zasebno na temelju sektorskog zakonodavstva, funkcije tih normi i dostupnih informacija.

4.4. Uloga europskih organizacija za normizaciju

U zahtjevima za normizaciju navode se očekivanja javnih tijela u pogledu davanja traženih europskih normi i europskih normizacijskih dokumenata te pravni okvir ili kontekst politike, kao i ciljevi politike za dobrovoljni rad na normizaciji. Iako je riječ o jednostranim aktima, oni su pripremljeni nakon održavanja bliskog dijaloga s europskim organizacijama za normizaciju te ih se poziva da izrade normizacijske dokumente koji ispunjavaju određene uvjete (npr. opasnosti ili druge značajke) i uključuju određene zadatke koje je potrebno dovršiti u određenom roku.

Ako se u zahtjevu za normizaciju od europskih organizacija za normizaciju traži da razviju europske norme kojima se podržava zakonodavstvo Unije, kao što su usklađene norme, europske organizacije za normizaciju trebaju obratiti posebnu pozornost na usklađenost s inicijalnim zahtjevom i svim specifičnostima na koje upućuje i koje su utvrđene u sektorskom zakonodavstvu u pogledu sadržaja normi, uvjeta za reviziju i dostupnosti.

Europske organizacije za normizaciju odgovorne su za prihvaćanje zahtjeva za normizaciju. Prihvaćanjem zahtjeva za usklađenu normu ograničavaju se u pokretanju novih, njima proturječnih inicijativa za normizaciju.

U člancima od 3. do 5. Uredbe utvrđeni su pravno obvezujući zahtjevi u pogledu transparentnosti programa rada, transparentnosti nacrtu normi i drugih normizacijskih dokumenata i uključivosti postupaka normizacije (koji nisu ograničeni na normizaciju koju zahtijeva Komisija). Iako su europske organizacije za normizaciju privatne organizacije, u radu na normizaciji koji zahtijeva Komisija one izvršavaju zadatke od važnog javnog interesa na temelju zahtjeva javnih tijela i ponekad uz javno financiranje. Stoga bi se tijekom takvog traženog rada trebale pridržavati članaka od 3. do 5.

Pri suradnji na razvoju normi s drugim tijelima (npr. ISO-om, IEC-om ili europskim tijelima za sektorsku normizaciju) europska organizacija za normizaciju koja je prihvatila zahtjev i dalje je, tijekom razrade ili revizije norme, u potpunosti odgovorna za usklađenost zahtjeva s inicijalnim zahtjevom.

4.5. Uloga članova europske organizacije za normizaciju, uključujući nacionalna tijela za normizaciju

Članovi europske organizacije za normizaciju odlučuju hoće li relevantna europska organizacija za normizaciju prihvatiti zahtjev za normizaciju. Kad je zahtjev prihvaćen, na članovima je da odluče hoće li u radu na normizaciji, u skladu s internim pravilima europskih organizacija za normizaciju, sudjelovati delegati ili stručnjaci.

Kad europska organizacija za normizaciju prihvati zahtjev za usklađenu normu, ograničava se mogućnost nacionalnih tijela za normizaciju da razviju ili objave nacionalne norme koje nisu u potpunosti u skladu s postojećom usklađenom normom (vidjeti članak 3. stavak 6. Uredbe). Usto, sve nacionalne norme koje su u suprotnosti s usklađenom normom moraju se povući u razumnom roku.

Kad europska organizacija za normizaciju prihvati zahtjev, to znači da ga, kao obvezujući referentni dokument dotične europske normizacije, prihvaćaju i njezini članovi. Kako bi se zahtjev uspješno izvršio potrebno je da članovi europske organizacije

za normizaciju o njegovim uvjetima obavijeste svoje nacionalne ili druge delegacije i sve imenovane stručnjake koji sudjeluju u radu na normizaciji koji zahtijeva Komisija.

Od nacionalnih se tijela za normizaciju očekuje da se, kad je odluku potrebno donijeti na razini europskih organizacija za normizaciju, u skladu s svojim internim pravilima, o svim pitanjima savjetuju sa svojim nacionalnim interesnim skupinama. Isto vrijedi i u slučaju kad Komisija zahtijeva europsku normizaciju. U članku 6. Uredbe čija primjena nije ograničena na normizaciju koju zahtijeva Komisija nalaže se da nacionalna tijela za normizaciju potiču i omogućuju pristup MSP-ova normama i postupcima razvoja normi. Usto, u članku 24. stavku 1. nalaže se da nacionalna tijela za normizaciju svake godine dostave izvješće o zastupljenosti MSP-ova, organizacija za zaštitu potrošača te ekoloških i društvenih interesnih skupina u njihovu radu.

4.6. Uloga europskih organizacija interesnih skupina koje financira Unija

Iskustvo je pokazalo (što je potvrđeno procjenom učinka³⁰ povezanom s prijedlogom uredbe Komisije i javnom raspravom o tom pitanju) da određene interesne skupine nisu dovoljno zastupljene u aktivnostima normizacije koje su za njih važne i stoga bi one trebale biti zastupljenije, više sudjelovati i pridonositi. U Unijinoj politici normizacije kao slabije interesne skupine navedeni su MSP-ovi, potrošači, radnici i organizacije za zaštitu okoliša: „Postoje i znatne mogućnosti za povećanje sudjelovanja MSP-ova i društvenih interesnih skupina u odborima za europsku normizaciju, iako su pitanja povezana s vremenom i troškom znatna prepreka pristupu”.³¹ Te interesne skupine nemaju uvijek dovoljno sredstava za sudjelovanje u postupku utvrđivanja norme i stoga ponekad ne mogu iznijeti svoje stajalište tijekom postupka postizanja konsenzusa ili za vrijeme konačnog glasanja.

Kako bi se u postupku europske normizacije osiguralo veće sudjelovanje interesnih skupina, i to ne samo u slučaju normizacije koju zahtijeva Komisija, Uredbom se uspostavlja pravni temelj za financiranje sredstvima Unije organizacija interesnih skupina na razini Unije koje u europskoj normizaciji predstavljaju interese MSP-ova, potrošača, radnika i zaštite okoliša. U Prilogu III. Uredbi navedeni su kriteriji prihvatljivosti za odabir i financiranje jedne organizacije iz svake od četiri kategorije.

U Uredbi su „organizacije iz Priloga III.” posebno priznate i od Komisije se zahtijeva da se pri planiranju i pripremi zahtjeva za normizaciju s njima izravno savjetuje. Tim se povlaštenim položajem nadoknađuje činjenica da poduzeća i interesne skupine koje te organizacije predstavljaju obično ne raspolažu (dovoljnim) sredstvima za sudjelovanje u radu na normizaciji na uobičajen način (odnosno, s pomoću nacionalne delegacije ili izravnim sudjelovanjem na nacionalnoj ili europskoj razini) kad se takvi zahtjevi izvršavaju.

Prema članku 5. stavku 1. Uredbe, organizacije iz Priloga III. sudjeluju i u određenim fazama razvoja europskih normi i europskih normizacijskih dokumenata, a mogu sudjelovati i u razvoju politike u okviru aktivnosti normizacije koje provode europske organizacije za normizaciju (i to ne samo u slučaju normizacije koju zahtijeva Komisija).

---

³⁰ SEC(2011) 671 završna verzija, 1.6.2011.; SEC(2011) 672 završna verzija, 1.6.2011.

³¹ COM(2011) 311 završna verzija, 1.6.2011.

Usto, člankom 23. organizacijama iz Priloga III. (i europskim organizacijama za normizaciju) dodjeljuje se posebna uloga u pogledu suradnje s Odborom za norme i stoga su pozvane da sudjeluju kao stalni promatrači tog Odbora.

4.7. Uloga industrije

Industrija³² (odnosno, poduzeća općenito) ključna je interesna skupina u normizaciji, „pokretačica” cjelokupne normizacije i ona koja najviše utječe na europsku normizaciju čija je glavna svrha tržištu osigurati norme. Ona najviše izravno i neizravno financijski doprinosi europskoj i nacionalnoj normizaciji time što stručnjaci iz industrije sudjeluju u razvoju normi na nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini te kupovanjem normi. Europski institut za telekomunikacijske norme, poduzeća ili organizacije koje predstavljaju industriju mogu imati izravno članstvo u europskim organizacijama za normizaciju, što im omogućava da izravno sudjeluju u razvoju normi, dok u Europskom odboru za normizaciju i Europskom odboru za elektrotehničku normizaciju u kojima se primjenjuje načelo nacionalnih delegacija stručnjake iz industrije uglavnom imenuju nacionalna tijela za normizaciju.

Kad se Komisija savjetuje s europskim organizacijama za normizaciju, trebala bi moći pretpostaviti da su stajališta svih interesnih skupina, uključujući industriju, uzeta u obzir.

Komisija se izravno savjetuje i s industrijom (odnosno, relevantnim sektorskim organizacijama koje predstavljaju poduzeća) preko odbora ili stručnih skupina (vidjeti članak 10. stavak 2. Uredbe) jer su relevantne interesne skupine industrije obično članovi takvih odbora ili skupina ili promatrači u njima (vidjeti i odjeljke 2.5. i 2.6. dijela II.).

5. UVJETI ZA IZDAVANJE ZAHTJEVA ZA NORMIZACIJU

5.1. Godišnje planiranje zahtjeva za normizaciju

U skladu s člankom 8. Uredbe, Komisija unaprijed planira moguće buduće zahtjeve za normizaciju koje će zatražiti od europskih organizacija za normizaciju. To je utvrđeno u godišnjem programu rada Unije za europsku normizaciju koji se, nakon opširnih savjetovanja iz članka 8. stavka 4., objavljuje kao Komunikacija Europskom parlamentu i Vijeću.

Godišnji program rada Unije sredstvo je planiranja i komunikacije s pomoću kojeg europske organizacije za normizaciju mogu početi planirati svoje resurse te pokrenuti savjetovanja s relevantnim službama Komisije u pogledu izvršivosti i sadržaja mogućih budućih zahtjeva za normizaciju.

Za svaki su mogući budući zahtjev u godišnjem programu rada Unije jasno definirani ciljevi i pravni ili drugi okvir politike. Uvijek treba biti jasno podržava li se zahtjevom zakonodavstvo Unije ili neka politika.

U hitnim slučajevima Komisija može izdati zahtjev za normizaciju i bez prethodne naznake u godišnjem programu rada Unije.

U godišnjem se programu rada Unije ne utvrđuju samo budući zahtjevi kako bi europske organizacije za normizaciju bile spremne odgovoriti, nego i drugi prioriteti normizacije u

---

³² U Europi 99,8 % poduzeća čine MSP-ovi.

kojima je europska normizacija uglavnom dobrodošla, ali u vezi s kojima Komisija ne planira izdati zahtjeve za normizaciju, nego poduzeti druge mjere. U godišnjem su programu rada Unije navedene političke i regulatorne inicijative za koje je potrebna potpora europske normizacije³³, a naveden je i indikativan vremenski okvir za takvo djelovanje. Nužno je uvijek voditi računa o tome je li tijekom te godišnje faze planiranja potrebno pokrenuti pripreme ili dodatne aktivnosti (vidjeti odjeljak 5.3.).

5.1.1. Tržišni značaj predloženog predmeta

Prema članku 10. stavku 1. Uredbe tražene europske norme i traženi europski normizacijski dokumenti određeni su tržištem te se u njima vodi računa o javnom interesu, kao i o ciljevima politike jasno navedenima u zahtjevu.

Kako bi njezini zahtjevi rezultirali uspješnim normama, važno je da Komisija od početka analizira tržišni značaj predloženog predmeta, posebno na temelju informacija koje dobije od europskih organizacija za normizaciju i organizacija iz Priloga III. Europske organizacije za normizaciju i organizacije iz Priloga III. stoga su odgovorne za prikupljanje mišljenja članova svoje skupine u pogledu tržišnog značaja mogućeg zahtjeva i povezanih normizacijskih dokumenata, kako su ih, na temelju svojih ciljeva i prioriteta, definirale interesne skupine.

U Uredbi se zahtijeva da Komisija potom ta mišljenja na odgovarajući način uzme u obzir kako bi utvrdila postoji li dovoljna potpora za početak rada.

Kad je riječ o zahtjevima za normizaciju povezanim s politikom u kojima se normama ne podržava zakonodavstvo Unije, Komisija bi pri izradi godišnjeg programa rada Unije trebala pažljivo analizirati tržišni značaj predmeta.

Kad je riječ o usklađenim normama, značaj koji one imaju za javne politike navodi zakonodavac u relevantnom sektorskom zakonodavstvu.

5.2. Osnovni uvjeti za izdavanje zahtjeva za normizaciju

Zahtjevi za normizaciju trebaju se temeljiti samo na zakonodavstvu ili politikama Unije.

Ako ne može jasno utvrditi neophodne normizacijske dokumente ili predmet, ili kad tržišni značaj predmeta još nije adekvatno analiziran, Komisija ne bi trebala započeti s pripremom zahtjeva za normizaciju, nego bi, u bliskoj suradnji s europskim organizacijama za normizaciju, najprije trebala poduzeti druge mjere (vidjeti odjeljak 5.3.). Cjelokupni je postupak u glavnim crtama prikazan na slici 1.

U skladu s člankom 10. stavkom 1. Uredbe u svim zahtjevima za normizaciju moraju biti navedeni traženi normizacijski dokumenti te stoga i predmet, zajedno s rokovima za objavu. Komisija bi trebala utvrditi potrebe normizacije nakon savjetovanja s europskim

---

³³ Osim u godišnjem programu rada Unije, Komisija može detaljno iznijeti potrebe ili prioritete normizacije na načine specifične za pojedine sektore (kao u slučaju informacijskih i komunikacijskih tehnologija). Za normizaciju IKT-a, potrebe normizacije u prilog politikama Unije europskih organizacija za normizaciju, ali i drugih svjetskih organizacija za razvoj normi navedene su u Kontinuiranom planu normizacije IKT-a, vidjeti <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/rolling-plan-ict-standardisation-0>, a prioriteta u planu prioriteta normi u području IKT-a, mjeri obuhvaćenoj inicijativom pod nazivom „Povezano jedinstveno digitalno tržište” (COM(2014) 910 završna verzija).

organizacijama za normizaciju, organizacijama iz Priloga III., državama članicama i drugim relevantnim interesnim skupinama i nakon što, na temelju dostupnih informacija, analizira tržišni značaj predmeta. Stoga se **zahtjevi za normizaciju u smislu članka 10. stavka 1. ne mogu upotrebljavati za pokretanje studija ili istovjetnih mjera** kojima nije obuhvaćen zahtjev za izradu europskih normi ili europskih normizacijskih dokumenata.

Treba napomenuti da europske organizacije za normizaciju mogu slobodno planirati potrebe ili aktivnosti normizacije, neovisno o tome jesu li podnijele zahtjev za normizaciju. Zahtjevom se nastoji identificirati koji su normizacijski dokumenti europskih organizacija za normizaciju potrebni radi pružanja potpore zakonodavstvu i politikama Unije sa stajališta javnog interesa.

„Planiranje ili utvrđivanje potreba normizacije u svrhe javne politike” mora se jasno razlikovati od „planiranja i izvršavanja tražene normizacije”. U kontekstu zahtjeva za normizaciju, prvo je odgovornost Komisije i treba se izvršiti prije donošenja zahtjeva, dok je potomje odgovornost europskih organizacija za normizaciju na temelju uvjeta iz zahtjeva.

5.3. Pripremne i dodatne aktivnosti povezane s europskom normizacijom

U slučaju kad uvjeti za izdavanje zahtjeva još nisu ispunjeni Komisija bi trebala pokrenuti odgovarajuće **pripremne ili dodatne aktivnosti** povezane s europskom normizacijom kako bi utvrdila potrebe normizacije i kako bi mogla analizirati tržišni značaj predmeta. Pripremna bi aktivnost mogla biti korisna, na primjer, ako se o novom zakonodavstvu koje se odnosi na usklađene norme još raspravlja, kako bi se došlo do informacija potrebnih za izdavanje zahtjeva na normizaciju u kasnijoj fazi.

Kad Komisija treba pokrenuti samo pripremne ili dodatne aktivnosti, članak 10. stavci 1. i 2. Uredbe ne primjenjuju se i nikakav se zahtjev za normizaciju ne može izdati.

Time se omogućuje fleksibilnost tijekom faze planiranja jer nije potreban nikakav provedbeni akt, a Komisija može odabrati najprikladnija sredstva i dionike s kojima će surađivati. Komisija može pokrenuti pripremne i dodatne aktivnosti:

- (i) interno, u suradnji sa svojim istraživačkim institucijama;
- (ii) zajedno s europskim organizacijama za normizaciju³⁴ (u slučaju kad relevantne europske organizacije za normizaciju mogu objaviti otvoreni poziv); ili
- (iii) objavom otvorenog poziva (u kojem mogu sudjelovati europske organizacije za normizaciju i nacionalna tijela za normizaciju).

Sve takve aktivnosti trebaju biti utvrđene u godišnjem programu rada Unije, a prije toga je potrebno pridržavati se uobičajene prakse Komisije u pogledu informiranja država članica i relevantnih interesnih skupina na sektorskoj razini. U slučaju (ii) potrebno je sastaviti odgovarajući pisani zadatak kako bi se europskim organizacijama za normizaciju omogućilo da se, ako je potrebno, prijave za financiranje sredstvima Unije.

Izvršavanje zahtjeva za normizaciju za razvoj europskih normi ili europskih normizacijskih dokumenata može, uz uvjete prihvatljive europskim organizacijama za normizaciju, uključivati slične pripremne i dodatne aktivnosti. To se, međutim, ne preporučuje jer dugo programiranje ili jednaka faza može dovesti do situacije u kojoj nije moguće prije dovršetka te faze programiranja dogovoriti se o traženim normizacijskim dokumentima i povezanim rokovima iz zahtjeva.

U slučaju suradnje s europskim organizacijama za normizaciju (ili nacionalnim tijelima za normizaciju ili drugim tijelima u smislu članka 15. stavka 2. Uredbe), člankom 15. stavkom 1. točkom (c) dopušta se financiranje takvog pripremnog i dodatnog rada sredstvima Unije³⁵. To se ne primjenjuje u slučaju kad Komisija odluči surađivati s drugim privatnim izvođačima.

---

³⁴ U tom slučaju financiranje Unije može biti odobreno u skladu s člankom 15. stavkom 1. točkom (c) Uredbe.

³⁵ Financiranje ovisi o sredstvima koja su u proračunu Komisije dostupna za aktivnosti europske normizacije i o prioritetima Unije, kako su navedeni u godišnjem programu rada Unije.

5.4. Područja u kojima se mogu koristiti zahtjevi za normizaciju

Uredbom se uspostavlja pravna osnova za utvrđivanje europskih normi i europskih normizacijskih dokumenata³⁶ za proizvode i usluge u prilog zakonodavstvu i politikama Unije.

Međutim, u članku 10. stavku 1. naglašava se da Komisija može izdati zahtjev za normizaciju „u okviru nadležnosti propisanih u Ugovorima”. U slučaju normizacije kojom se podržava zakonodavstvo Unije, ta (isključiva, podijeljena ili komplementarna) nadležnost proizlazi iz zakonodavstva Unije u kojem su europske norme ili europski normizacijski dokumenti utvrđeni kao jedno sredstvo potpore primjeni relevantnog zakonodavstva Unije ili njezinih politika.

S obzirom na dobrovoljnu prirodu europskih normi i europskih normizacijskih dokumenata, ovlast Komisije za izdavanje zahtjeva za normizaciju europskim organizacijama za normizaciju prilično je široka, čak i kad ne postoji sektorsko (sekundarno) zakonodavstvo. U takvim slučajevima, međutim, Komisija ne može zahtijevati usklađene norme ili norme koje imaju poseban pravni učinak, nego može jednostavno zatražiti od europskih organizacija za normizaciju da razviju europske norme ili europske normizacijske dokumente; time bi se mogle ukinuti proturječne nacionalne norme i na taj bi se način moglo pridonijeti politikama i ciljevima Unije.

U određenim se slučajevima samim zakonodavstvom Unije može ograničiti predmet koji može biti obuhvaćen europskim normama. Konkretno, ne mogu se izdati zahtjevi za normizaciju u vezi s tehničkim pravilima ili tehničkim normama za koje se zakonodavstvom Unije predviđa donošenje delegiranim ili provedbenim aktom Komisije. Na primjer, člankom 15. stavkom 11., člankom 16. stavkom 2. i člankom 20. stavkom 13. Direktive 2014/40/EU o duhanskim proizvodima³⁷ Komisiji se daje posebna ovlast za utvrđivanje tehničkih normi potrebnih za njezinu provedbu. Štoviše, u konkretnom primjeru, u skladu s međunarodnim pravom, u ovom slučaju člankom 5. stavkom 3. Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom (FCTC), čija je potpisnica i Europska unija, određeno je da se postupak definiranja relevantnih tehničkih normi ne može delegirati organizacijama za normizaciju ili bilo kojem drugom subjektu koji može zastupati industriju duhana.

Na primjer, ako je zakonodavstvom Unije (npr. o zdravlju i sigurnosti na radu) omogućena samo minimalna zaštita, zahtjevima za normizaciju mogu se samo donekle rješavati određena pitanja jer se tražene europske norme ne bi trebale preklapati s minimalnim pravnim zahtjevima ili nacionalnim mjerama kojima se provode niti im proturječiti.³⁸ Učinak europskih normi uvijek je usklađivanje nacionalnih normi koje (čak i kad su dobrovoljne) ne bi trebale biti u suprotnosti s važećim nacionalnim zakonodavstvom.

---

³⁶ Međutim, kako bi se pravnim zahtjevima proizveo pravni učinak obično se mogu koristiti samo europske norme.

³⁷ SL L 127, 29.4.2014.

³⁸ To nužno ne znači da Komisija ne može izdavati zahtjeve za normizaciju. Na primjer, europske norme mogu sadržavati usklađene metode mjerenja za utvrđivanje razina izloženosti, čak i kad se propisane nacionalne razine izloženosti razlikuju.

Formalnim se postupkom donošenja iz članka 10. stavka 2. i članka 22. stavka 3. Uredbe (ispitni postupak) osigurava da je zahtjev nakon donošenja politički prihvaćen u državama članicama.

Kad se zahtjev temelji na politici Unije, a ne na njezinu zakonodavstvu, neophodno je propisno se savjetovati s državama članicama prije započinjanja s njegovom pripremom. Godišnji program rada Unije važno je sredstvo za predviđanje rasprave jer se njime omogućava državama članicama i svim relevantnim interesnim skupinama da daju svoj doprinos.

Europska normizacija i zahtjevi za normizaciju instrumenti su politike kojima se Unija može koristiti unutar određenog tehničkog sektora, uz uvjet da ih zakonodavac politički prihvaća. Sektorskim se zakonodavstvom mogu odrediti posebni uvjeti ili zahtjevi za upotrebu tih instrumenata politike.

Uredbom se potiče šira upotreba europske normizacije i stoga zahtjeva Komisije u područjima nove politike. Odluke o donošenju zahtjeva za normizaciju povezanog s politikom (a ne u prilog zakonodavstvu Unije) potrebno je donijeti za svaki slučaj pojedinačno u kontekstu sektorskih specifičnosti te spremnosti i mogućnosti europskih organizacija za normizaciju da izrade tražene europske norme ili europske normizacijske dokumente.

5.5. Područja u kojima se moraju koristiti zahtjevi za normizaciju

U slučaju usklađenih normi na temelju članka 2. stavka 1. točke (c) Uredbe, zahtjev za normizaciju mora se izdati ako je relevantnim zakonodavstvom predviđena objava upućivanja u Službenom listu. Neizdavanjem zahtjeva onemogućava se navođenje u Službenom listu jer se po definiciji takva norma ne može smatrati usklađenom normom. Slično tome, norma koja nije obuhvaćena zahtjevom ne može se navoditi u Službenom listu kao usklađena norma koja proizvodi namjeravani pravni učinak. Tim se načelom naglašavaju funkcija zahtjeva za normizaciju i odgovornosti europskih organizacija za normizaciju: radi osiguravanja otvorenog i transparentnog utvrđivanja norme, sve zainteresirane strane moraju od početka znati koja je aktivnost europske organizacije za normizaciju obuhvaćena zahtjevom Komisije.

Zahtjevi za normizaciju obvezni su i u slučaju europskih normi (različitih od usklađenih normi) kojima se, prema relevantnom sektorskom zakonodavstvu, treba jamčiti pretpostavka usklađenosti ili drugi pravni učinak (npr. europske norme kojima se podupire primjena Direktive 2001/95/EZ o općoj sigurnosti proizvoda) nakon objave upućivanja u Službenom listu.

Oba prethodno navedena slučaja odnose se na primjenu „neizravnog upućivanja” (vidjeti bilješku 10. u odjeljku 1.) na usklađene ili druge europske norme, pri čemu Komisija naknadno objavljuje upućivanja u Službenom listu. U takvim slučajevima zahtjev za normizaciju mora biti upućen europskim organizacijama za normizaciju kako bi se jasno naveli javne potrebe, pravni okvir, zahtjevi i uvjeti jer donošenje odluka u takvim pitanjima ne smije nikad biti delegirano privatnim dionicima.

Zakonodavac ponekad primjenjuje „izravno upućivanje”³⁹ (vidjeti bilješku 10. u odjeljku 1.) na europske norme ili njihove dijelove ili na europske norme koje će u budućnosti biti razvijene i objavljene. Kad se upućuje na postojeće norme zakonodavac može odabrati norme ili njihove dijelove bez potrebe za zahtjevom za normizaciju. Ponekad se, međutim, relevantnim temeljnim aktom zahtijeva da se takva upućivanja naknadno izmijene ili ažuriraju, npr. s pomoću delegiranih akata Komisije. Obično se u takvom slučaju u temeljnom aktu navodi zahtjev za normizaciju u smislu Uredbe, a delegiranim se aktima naknadno mogu uvrstiti samo upućivanja na europske norme koje su obuhvaćene tim zahtjevom.

U pravilu, kad se u sektorskom zakonodavstvu neodređeno upućuje na europske norme koje će se tek donijeti, potrebno je:

- izdati zahtjev za normizaciju (članak 10. stavci 1. i 2. Uredbe),
- ocijeniti ispunjava li se pruženim standardima zahtjev (članak 10. stavak 5.),
- objaviti upućivanja na usklađene norme u Službenom listu (članak 10. stavak 6.), kad je primjereno i
- predvidjeti mogućnost ulaganja primjedbi na norme (članak 11. ili odredbe sektorskog zakonodavstva).

Potrebno je donijeti zahtjev za normizaciju ili izmijeniti postojeći zahtjev i u sljedećim slučajevima:

- kad se u sektorskom zakonodavstvu upućuje na zahtjev kao preduvjet za Komisiju da zatraži izradu ili reviziju određenih europskih normi na koje se u njemu upućuje,
- kad je primjereno, nakon što Komisija donese provedbenu odluku o službenom prigovoru na usklađenu normu (članak 11. ili odredbe sektorskog zakonodavstva),
- nakon izmjene zahtjeva ili područja primjene zakonodavstva već potkrijepljenih normama i kad se u relevantnim europskim normama trebaju odražavati te promjene i
- kad je traženi program rada u okviru donesenog zahtjeva za normizaciju potrebno proširiti kako bi obuhvaćao nove norme koje nisu bile obuhvaćene inicijalnim zahtjevom, a inicijalni zahtjev ne sadržava postupak proširenja programa.

6. PODRUČJE PRIMJENE, TRAŽENI PROGRAM RADA I VALJANOST ZAHTJEVA ZA NORMIZACIJU

6.1. Područje primjene zahtjeva za normizaciju

Područje primjene zahtjeva za normizaciju određuje se proizvodima, uslugama i povezanim predmetima ili postupcima (npr. reguliranim opasnostima, interoperabilnošću, dostupnošću itd.) koji su obuhvaćeni zahtjevom. Područje primjene mora uvijek biti

---

³⁹ Tehnikom upućivanja koja se koristi u zakonodavstvu ne utvrđuje se jesu li norme dobrovoljne ili ne. Norme, kako ih objavljuju organizacije za normizaciju, u kontekstu Uredbe dobrovoljne su tehničke specifikacije. Time se zakonodavcu šalje jasna poruka da norme i dalje budu dobrovoljno sredstvo pružanja potpore zakonodavstvu Unije.

precizno utvrđeno i odražavati se u traženom programu rada europske organizacije za normizaciju⁴⁰.

Međutim, svaka norma izrađena kao odgovor na zahtjev može se odnositi i na druga pitanja koja nisu obuhvaćena zahtjevom. Stoga je, posebno kad je riječ o normama kojima se podržava zakonodavstvo Unije, potrebno razlikovati, koliko je to moguće, specifikacije kojima se namjerava podržavati zakonodavstvo Unije od ostalih specifikacija.

Kad potrebe normizacije prerastu početno područje primjene zahtjeva (tj. kako bi se obuhvatili novi proizvodi, usluge ili predmeti), zahtjev mora biti izmijenjen u skladu s člankom 10. stavcima 1. i 2. Uredbe. To je posebno važno u slučaju kad su pravni zahtjevi potkrijepljeni europskim normama izmijenjeni. Izmjena postojećeg zahtjeva ili novi samostalni zahtjev jedini su načini izmjene područja primjene zahtjeva i osiguravanja da Komisija i europske organizacije za normizaciju postignu zajednički dogovor o potrebnim novim ili revidiranim normama i rokovima do kojih te norme trebaju biti dostupne.

U nekim će se slučajevima novim zahtjevom za normizaciju prema novom, detaljnijem zakonodavstvu Unije za usklađivanje (*lex specialis*) možda trebati izmijeniti ili izravno ograničiti područje primjene prethodnog zahtjeva.

6.2. Traženi programi rada i izmjene programa rada

Svi zahtjevi za normizaciju doneseni na temelju članka 10. stavaka 1. i 2. Uredbe moraju biti „nedvosmisleni”, odnosno, u njima moraju biti jasno određeni svi traženi normizacijski dokumenti ili predmet ili moraju sadržavati jasne kriterije i upute na temelju kojih će europske organizacije za normizaciju utvrditi traženi program rada.

U tom kontekstu „nedvosmislen” znači i da su se Komisija i relevantne europske organizacije za normizaciju usuglasile o programu rada i/ili sastavile taj program rada, a on može biti proširen izdavanjem novog zahtjeva za normizaciju. Međutim, u zahtjevu mogu biti navedeni rokovi ili postupak za ažuriranje programa rada u kasnijoj fazi, npr. nakon objave određenih traženih normi, ili mogu biti utvrđena samo opća ograničenja traženih specifikacija, prepuštajući europskim organizacijama za normizaciju predlaganje broja normizacijskih dokumenata potrebnih za izvršavanje zahtjeva.

Kad je riječ o zahtjevima za normizaciju za usklađene norme, važno je da sva ažuriranja traženog programa rada vidljivo izravno proizlaze iz inicijalnog zahtjeva, tj. iz inicijalnog područja primjene i uvjeta, kako bi se omogućila objava upućivanja u Službenom listu. Kada je to slučaj, zahtjevom se može utvrditi postupak⁴¹ s pomoću kojeg relevantna

---

⁴⁰ Traženi program rada izvadak je iz referentnih podataka koji se nalaze u „programu rada tijela za normizaciju” (vidjeti članak 3. stavke 1. i 2. Uredbe), a taj traženi program rada sadržava samo podatke o izvršavanju zahtjeva i u njemu se navode normizacijski dokumenti koji su u određenom trenutku njime obuhvaćeni. Traženi program rada u kontekstu ovog dokumenta ne sadržava podatke o planiranju projekta ili o izvješćivanju.

⁴¹ U slučaju zahtjeva za normizaciju povezanih s politikom nikakav postupak nije potreban niti je preporučljiv jer ne postoje naknadni regulirani postupci (kao što je objava u Službenom listu) kojima se zahtjeva ažuriranje traženih programa rada i zato što se takvim zahtjevima ne ograničava mogućnost europskih organizacija za normizaciju da započnu s drugim aktivnostima normizacije koje nisu obuhvaćene traženim programima rada.

europska organizacija za normizaciju može dodati novi predmet usklađene norme traženom programu rada nakon savjetovanja s Komisijom, a Komisija se usuglašava nakon obavješćivanja Odbora za norme.

6.3. Razdoblje valjanosti zahtjeva za normizaciju

Kad je inicijalni traženi program rada izvršen i kad su svi normizacijski dokumenti objavljeni, zahtjev za normizaciju smatra se **dovršenim**. Novi se predmeti normizacije (ali ne revizije postojećih normizacijskih dokumenata) mogu naknadno dodati:

- izdavanjem novog zahtjeva,
- izdavanjem izmjene prvotnog zahtjeva ili
- slijedeći postupak utvrđen u prvotnom zahtjevu.

Dovršeni zahtjev i dalje je referentni dokument za reviziju normizacijskih dokumenata koje zahtijeva Komisija. Međutim, dovršeni zahtjevi u pravilu automatski ne **prestaju važiti**; to je posebno važno u slučaju zahtjeva za europske norme u prilog zakonodavstvu Unije koji moraju biti revidirani u skladu s tehničkim napretkom i uvjetima prvotnog zahtjeva (uključujući sve izmjene).

Nakon donošenja provedbene odluke o službenom prigovoru na usklađenu normu Komisija može izdati dodatni zahtjev za normizaciju u skladu s postupcima iz članka 10. stavaka 1. i 2. To nije zbog toga što prvotni zahtjev ne bi bio dovoljan i valjan, nego da bi se nedostaci nedvojbeno riješili i utvrdili rokovi za reviziju ili izmjenu norme.

Postoje slučajevi u kojima se smatra da je zahtjev prestao važiti ili da je poništen, a to su, među ostalim:

- kad je zahtjev zamijenjen novim zahtjevom ili izmjenom; u nekim od tih slučajeva područje primjene prethodnog zahtjeva može biti suženo i može se smatrati da je djelomično prestao važiti,
- kad zahtjev sadržava posebnu odredbu u kojoj su utvrđeni uvjeti prestanka njegova važenja, npr. zahtjev može prestati važiti kad je traženi program rada u potpunosti izvršen (tj. zahtjev je dovršen) ili ako ga ne prihvati ni jedna europska organizacija za normizaciju i
- kad Komisija smatra da je zahtjev zastario,⁴² npr. u slučaju stavljanja izvan snage pratećeg zakonodavstva ili, u slučaju starih zahtjeva, ako europske organizacije za normizaciju nikad nisu izradile tražene programe rada.

Jednom kad je zahtjev prestao važiti ili je poništen, revizije normizacijskih dokumenata razvijenih u skladu s njime više ne potpadaju pod njegove uvjete.

6.4. Revizije europskih normi kojima se podržava zakonodavstvo Unije

Sve europske norme kojima se podržava zakonodavstvo Unije, a koje zahtijeva Komisija razvijaju se u skladu s istim pravilima i načelima europske organizacije za normizaciju kao i sve druge europske norme. Jedina je razlika u tome što se, na temelju posebnog

---

⁴² Obično bi se trebalo savjetovati s Odborom za norme prije nego što se zahtjev proglasi nevažećim; u nekim je slučajevima potrebno upotrijebiti isti postupak kao i za donošenje.

zakonodavstva Unije, tijekom pripreme takvih normi moraju poštovati uvjeti zahtjeva kako bi se utvrdile europske norme kojima se ispunjavaju javni interes i pravne potrebe.

Ista se pravila i načela primjenjuju pri reviziji takvih normi. Posebno se za reviziju usklađene norme kojom se podržava zakonodavstvo Unije za usklađivanje moraju i dalje primjenjivati ista načela normizacije kako bi upućivanje na tu normu moglo biti objavljeno u Službenom listu.

Pri reviziji europskih normi kojima se podržava zakonodavstvo Unije (kao u slučaju pripreme novih traženih normi) relevantna europska organizacija za normizaciju trebala bi razmotriti sva moguća ograničenja ili posebne uvjete za takve norme propisane sektorskim zakonodavstvom, npr. je li moguće uvesti nove predmete normizacije u revidiranu usklađenu normu bez revizije zahtjeva za normizaciju ili drugog djelovanja Komisije.

6.5. Posljedice za zahtjeve za normizaciju izdane u skladu s Direktivom 98/34/EZ

U smislu članka 1. Uredbe i činjenice da su u članku 10. stavcima 1. i 2. navedeni jedini izravno primjenjivi kriteriji i postupak za utvrđivanje novih europskih normi i normizacijskih dokumenata za proizvode i usluge u prilog zakonodavstvu i politikama Unije, upotreba zahtjeva izdanih u skladu s postupcima iz Direktive 98/34/EZ („stara ovlaštenja”) ograničena je kako bi se pokrenuli potpuno novi predmeti normizacije i kako bi bili uključeni u tražene programe rada pod tim starim zahtjevima.

Međutim, stari su zahtjevi i dalje valjani, posebno u sljedećim slučajevima:

- kad su sve revizije normizacijskih dokumenata koje su već uključene u traženi program rada obuhvaćene inicijalnim, starim zahtjevom za normizaciju,
- kad se prethodno tražen posao još razmatra u skladu sa zahtjevima i rokovima navedenima u starom zahtjevu i
- kad je traženi program rada ažuriran u skladu s postupcima, kriterijima i rokovima jasno utvrđenima u inicijalnom zahtjevu, a očekivani normizacijski dokumenti važni su za podržavanje dotičnog zakonodavstva ili dotične politike Unije.

Ako stari zahtjev ne sadržava jasnu proceduru ili dopuštenje europskim organizacijama za normizaciju za pokretanje novih predmeta normizacije, sve se nove potrebe normizacije neophodno trebaju sagledati u novom zahtjevu koji se izdaje na temelju članka 10. stavaka 1. i 2. To je posebno važno u slučaju starih zahtjeva za normizaciju za usklađene norme.

U opravdanim slučajevima program rada za stari zahtjev za usklađene norme može se, nakon savjetovanja s Odborom za norme, proširiti izdavanjem izmjene koja ne čini provedbeni akt. Međutim, u takvim se slučajevima preporučuje da se traženom programu rada doda samo jedan novi predmet normizacije, a ne niz predmeta. Ako je potreban novi niz usklađenih normi, odnosno ako je revidirano zakonodavstvo Unije za usklađivanje, potrebno je izdati konsolidirani zahtjev kojim se poništava stari zahtjev kako bi se

utvrdili dosljedni i pravno ispravni uvjeti⁴³ za sav rad na normizaciji te jedan zahtjev na temelju kojeg se izvršava traženi program rada.

7. OCJENA SUKLADNOSTI DOKUMENATA KOJE SU IZRADILE EUROPSKE ORGANIZACIJE ZA NORMIZACIJU

7.1. Razlozi za ocjenu sukladnosti i njezin opseg

U skladu s člankom 10. stavkom 5. Uredbe „Komisija zajedno s europskim organizacijama za normizaciju ocjenjuje sukladnost dokumenata koje su izradile europske organizacije za normizaciju sa svojim inicijalnim zahtjevom”. Ta bi ocjena sukladnosti po mogućnosti trebala biti provedena prije nego što europska organizacija za normizaciju službeno donese normizacijski dokument kao europsku normu ili europski normizacijski dokument. Ona bi trebala sadržavati povratne informacije o postupku normizacije (uključujući tehnička tijela i/ili, prema potrebi, tehničke odbore) za ispunjavanje zahtjeva za normizaciju, ali u njoj ne treba biti detaljno opisano na koji bi način europske organizacije za normizaciju trebale odabirati specifikacije u traženim normizacijskim dokumentima jer je to u potpunosti njihova odgovornost.

Ocjena sukladnosti posebno je važna kad je riječ o zahtjevima za usklađene norme kako bi se osiguralo da one ispunjavaju uvjete zahtjeva i omogućilo Komisiji da bez odgađanja objavi upućivanja u Službenom listu. Njome se nastoji osigurati i pristup europskih organizacija za normizaciju dodatnim smjernicama o uvjetima iz relevantnog zakonodavstva Unije.

U pravilu bi ocjena sukladnosti dokumenta sa zahtjevom i svim povezanim pravnim zahtjevima trebala biti usmjerena na dva glavna pitanja:⁴⁴

- utvrđivanje i ocjenjivanje **opsega u kojem su u dokumentu obuhvaćeni i ispunjeni uvjeti zahtjeva**, tj. u slučaju nacрта usklađene norme, opsega u kojem su stvarno obuhvaćeni i ispunjeni primjenjivi pravni (i bitni) zahtjevi i
- ocjenjivanje jesu li u **dokumentu dovoljno ispunjeni uvjeti obuhvaćeni zahtjevom**, tj. u slučaju nacрта usklađene norme, je li svaki obuhvaćeni pravni (i bitan) zahtjev dovoljno obrađen u pogledu relevantnih pravnih zahtjeva (npr. zdravlja, sigurnosti, zaštite okoliša, dostupnosti i interoperabilnosti) i općepriznatih „najnovijih dostignuća”?

Usto, u slučaju nacрта usklađene norme, postojanje i opći sadržaj podataka o pravnim zahtjevima koji se nastoje obuhvatiti nacrtom usklađene norme (vidjeti odjeljak 2.8.4. dijela III.) moraju se provjeriti i ocijeniti tijekom ocjene sukladnosti.

U postupku ocjenjivanja „sukladnosti sa zahtjevom za normizaciju” trebalo bi na sveobuhvatan način provjeriti i jesu li dovoljno poštovana priznata načela izrade nacрта koja su uspostavile same europske organizacije za normizaciju, uključujući moguća sektorska pravila izrade nacрта. Općenito se očekuje da će europske organizacije za normizaciju dosljedno primjenjivati svoja načela izrade nacрта, posebno pravila koja su

⁴³ Radi transparentnosti i pravne sigurnosti zahtjevi za normizaciju za usklađene norme trebali bi biti lako dostupni svim interesnim skupinama i trebali bi se temeljiti na važećem zakonodavstvu Unije.

⁴⁴ Normizacijske dokumente kojima se podržavaju politike Unije obično nije potrebno ocijeniti u odnosu na pravne zahtjeve.

jednaka za izradu nacrtu i predstavljanje međunarodnih normi kako bi se osiguralo da su njihove norme odgovarajuće kvalitete i od međunarodnog značaja.

7.2. Postupak provođenja ocjene sukladnosti

Za svaki se zahtjev za normizaciju služba Komisije koja ga izdaje mora usuglasiti s europskim organizacijama za normizaciju o konkretnoj provedbi ocjene sukladnosti. Na temelju članka 10. stavka 5. Uredbe europske organizacije za normizaciju moraju osobama koje provode ocjenjivanje omogućiti neograničen pristup svim potrebnim dokumentima, uključujući normativne referentne dokumente, i svim relevantnim sastancima tehničkih tijela ili jednakih tijela koja se bave izradom nacrtu.

To se može provesti na tri načina:

- i. europske organizacije za normizaciju same dostavljaju Komisiji tražene podatke i zaključke o ocjenjivanju na temelju samoprocjene, a rezultati su ocjene poduprti dokazima dokumentiranim na odgovarajuć način kojima se opisuju sredstva i instrumenti koji su upotrijebljeni kako bi se osiguralo ispunjenje zahtjeva za normizaciju, kao što su namjenski kontrolni popisi, izvješća itd. evidentirani i sastavljeni tijekom izrade nacrtu i ocjenjivanja ili
- ii. europske organizacije za normizaciju mogu zaposliti neovisne stručnjake da obave jasno definirane zadatke u različitim fazama izrade nacrtu i da o rezultatima ocjene obavijeste njih i Komisiju ili
- iii. odgovorna služba Komisije preuzima aktivnu ulogu u postupku normizacije, ocjenjuje rezultate postignute u različitim fazama izrade nacrtu i pokreće dijalog o rezultatima ocjene s relevantnom europskom organizacijom za normizaciju.

U slučaju zahtjeva za normizaciju povezanih s politikom, služba Komisije bi na temelju podataka koje sakupe same europske organizacije za normizaciju uvijek trebala moći zaključiti da je ishod sukladan inicijalnom zahtjevu.

Detaljnije informacije o načinima nadzora nad izvršavanjem zahtjeva za normizaciju sa stajališta Komisije i europskih organizacija za normizaciju navode se u zasebnom dokumentu pod nazivom *Praćenje ovlaštenja*.⁴⁵

7.3. Upotreba rezultata ocjene sukladnosti

Tehničke su specifikacije uključene u traženi dokument na temelju konsenzusa i donose se u skladu s internim pravilima europskih organizacija za normizaciju. Ocjena sukladnosti na temelju članka 10. stavka 5. nije dio tog postupka postizanja konsenzusa, nego dodatno djelovanje propisano Uredbom radi osiguravanja kvalitete europskih normi i europskih normizacijskih dokumenata koje zahtijeva Komisija.

Određivanje opsega u kojem se treba pridržavati rezultata ocjene treba uvijek biti prepušteno europskim organizacijama za normizaciju. Nakon donošenja usklađene norme relevantna europska organizacija za normizaciju treba na temelju svojih načela i pravila odlučiti jesu li uvjeti inicijalnog zahtjeva u potpunosti ili djelomično ispunjeni i mogu li se referentni podaci dostaviti Komisiji radi objave upućivanja u Službenom listu.

---

⁴⁵ http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/vademecum/index_en.htm

Prije nego što odluči hoće li, u skladu s člankom 10. stavkom 6., objaviti upućivanja na usklađene norme u Službenom listu, Komisija mora imati pristup rezultatima ocjene sukladnosti i podacima o načinu na koji je dotična europska organizacija za normizaciju te rezultate mogla provoditi u praksi. Te bi informacije mogle pomoći Komisiji da bez odgađanja odluči je li objava upućivanja u Službenom listu moguća. Isključivo je pravo Komisije da, pri primjeni članka 10. stavka 6., procijeni hoće li prihvatiti rezultate ocjene⁴⁶. Bez obzira na svoju procjenu, Komisija će, radi transparentnost i u skladu s načelima dobrog upravnog ponašanja, staviti na raspolaganje relevantne dokumente.

---

⁴⁶ U praksi odluka o (ne)objavljivanju upućivanja u Službenom listu može biti podložna savjetovanju među službama i u tom slučaju služba Komisije ne može donijeti jednostranu odluku.

PRILOG I. – KONTEKST

1. Značaj dobrovoljne normizacije za društvo

Normizacija je postupak utvrđivanja dobrovoljnih tehničkih specifikacija potrebnih tržištu. Normizacija je instrument kojim se koriste sve interesne skupine (dionici na tržištu, civilno društvo, javna tijela i industrija) radi utvrđivanja tehničkih specifikacija ili specifikacija kvalitete kako bi se zajamčili učinak, sigurnost, interoperabilnost ili drugi traženi uvjeti u svrhu racionalizacije, uštede, olakšavanja trgovine itd. Postupak normizacije uključuje usuglašavanje zainteresiranih strana o tehničkim specifikacijama iz normi čija primjena može njima i javnosti biti od koristi. Norme se obično utvrđuju u otvorenom i transparentnom postupku temeljenom na konsenzusu zainteresiranih strana koje ih trebaju ili žele primijeniti.

Norme se mogu odnositi na bilo koju značajku proizvoda, usluga ili postupaka, ovisno o potrebama onih koji se njima koriste. U dobrovoljnoj normizaciji tržišni značaj normi određuju tržišta te posebno oni koji sudjeluju u postupku normizacije ili koji mu imaju pristup.

Budući da normizacija okuplja stručnjake iz svih područja, smatra se odgovarajućim i moćnim instrumentom sporazumnog objedinjavanja ukupnih spoznaja koje se potom odražavaju u tehničkim specifikacijama utemeljenima na „najnovijim dostignućima”. Norme je potrebno redovito preispitivati u skladu s tehnološkim dostignućima.

Norme su se godinama koristile i za rješavanje izazova koji imaju društvene dimenzije, kao što su zdravlje i sigurnost. U nekim se slučajevima dobrovoljnim normama pridonijelo sigurnosti u odsustvu pravnih zahtjeva, dok su se u drugima zakonodavci, umjesto da sami razviju dobrovoljne specifikacije, radije odlučivali za upućivanje na norme ili tehničke specifikacije sadržane u normama, ponekad ih čineći obveznima i dijelom pravnih zahtjeva.

Norme su „dobrovoljne” u smislu da je njihova primjena, kako su ih objavile organizacije za normizaciju, uvijek dobrovoljna. Privatne organizacije za normizaciju nemaju pravo zahtijevati da norme budu obvezne. To se načelo obično upotrebljava u zakonodavstvu pri upućivanju na norme. Međutim, zakonodavac može učiniti norme ili njihove dijelove obveznima, na primjer kako bi se zajamčila interoperabilnost, klasificirao učinak proizvoda ili provjerila usklađenost s propisanim graničnim vrijednostima. Međutim, u poslovanju norme najčešće postaju obvezujuće na temelju privatnih sporazuma među gospodarskim subjektima.

Glavna je funkcija dobrovoljnih normi višestruka i uključuje:

- omogućavanje lakšeg pristupa tržištu proizvodima i uslugama,
- poboljšavanje poslovnih rezultata,
- poticanje ili širenje inovacija,
- podupiranje zakonodavstva o zdravlju i sigurnosti, interoperabilnosti i drugog zakonodavstva,
- potporu privatnosti, sigurnosti i interoperabilnosti IKT-a i

- rješavanje glavnih društvenih izazova, kao što su klimatske promjene, održiva upotreba resursa, inovacije, starenje stanovništva, integracija osoba s invaliditetom, zaštita potrošača, sigurnost radnika i uvjeti rada.

Ponekad se norme zloupotrebljavaju i stoga je potrebno poduzeti mjere kako bi se njihova zloupotreba spriječila.

Nacionalna tijela za normizaciju obično pridonose provedbi nacionalnih industrijskih politika. U Europskoj uniji ta tijela imaju dvojaku ulogu:

- u službi su nacionalnih interesnih skupina i
- međusobno surađuju na europskoj razini kako bi pridonijela politikama Unije i usklađivanju nacionalnih normi kroz djelovanje europskih organizacija za normizaciju.

2. Unijina politika normizacije – kratak povijesni pregled

Prvi važan zakonodavni akt kojim se utvrđivala Unijina politika normizacije bila je Direktiva 83/189/EEZ prema kojoj su nacionalna tijela za normizaciju bila obvezna obavijestiti Komisiju, europske organizacije za normizaciju i jedna druge o svojim programima rada na normizaciji. Direktiva je sadržavala i članak kojim se dopušta Komisiji da od europskih organizacija za normizaciju zatraži izradu europskih normi (za proizvode) u određenom roku.

Sa stajališta politike normizacije, Direktivom 83/189/EEZ utrt je put za „novi pristup”, odnosno zakonodavnu tehniku usklađivanja zahtjeva koje proizvod mora ispunjavati u zakonodavstvu i upotrebe dobrovoljnih europskih normi (usklađenih normi) kao važnog pomoćnog instrumenta usklađivanja. „Novi pristup” odobrilo je Vijeće ministara 7. svibnja 1985. u svojoj Rezoluciji o *novom pristupu tehničkom usklađivanju i normama*.⁴⁷ Otkako je 2008. revidirana „novim zakonodavnim okvirom”⁴⁸ tehnika uključuje davanje smjernica za ograničavanje sadržaja zakonodavstva o proizvodima na „temeljne zahtjeve”, čime se prepušta europskim organizacijama za normizaciju određivanje tehničkih pojedinosti za ispunjavanje tih zahtjeva u dobrovoljnim usklađenim normama.

Zbog „novog pristupa” nastala je potreba za utvrđivanjem europske politike normizacije kojom bi se podržavalo novo zakonodavstvo o usklađivanju proizvoda i potreba za javno-privatnim partnerstvom Unije i europskih organizacija za normizaciju kako bi se postigao zajednički dogovor o ciljevima kojima se podupire funkcioniranje jedinstvenog tržišta.

Metoda upućivanja na europske norme u zakonodavstvu Unije koja je prvi put sustavno primijenjena u direktivama o „novom pristupu” kasnije se proširila na druga područja. U prvom je stupnju upotreba tog pristupa službeno poticana Rezolucijom Vijeća od 18. lipnja 1992.⁴⁹ (točke 17. i 21.) u kojoj se Komisiju poziva da ga prema potrebi primijeni u budućim nacrtima zakonodavnih tekstova.

⁴⁷ SL C 136, 4.8.1985.

⁴⁸ Odluka br. 768/2008/EZ (SL L 218, 13.8.2008.).

⁴⁹ SL L 173, 9.7.1992.

Rezolucijom (točkom 17.) poticala se i upotreba europskih normi kao instrumenta gospodarske i industrijske integracije u jedinstveno tržište. To obuhvaća promicanje europske normizacije u svojim politikama, čak i kad nisu utemeljene na zakonodavstvu, kao u području novih tehnologija.

Direktiva 83/189/EEZ zamijenjena je 1998. Direktivom 98/34/EZ.

U Rezoluciji Vijeća od 28. listopada 1999.⁵⁰ naglašava se (u točki 10.) „funkcija europske normizacije kao sredstva za zadovoljavanje specifičnih potreba europskog tržišta, služenje javnom interesu, posebno u prilog politikama Unije, omogućavanje razvoja normi u novim područjima...”.

U svojoj je Rezoluciji od 10. studenoga 2003.⁵¹ Vijeće prepoznalo važnost „novog pristupa” kao odgovarajućeg i učinkovitog regulatornog modela kojim se omogućuju tehnološke inovacije i povećanje konkurentnosti europske industrije te potvrdilo potrebu za proširenjem primjene načela tog pristupa na nova područja.

U Komunikaciji Komisije iz 2004. o *funkciji europske normizacije u okviru europskih politika i europskog zakonodavstva*⁵² naglašava se da je „širenje upotrebe normi na područja zakonodavstva Zajednice izvan jedinstvenog tržišta vrlo poželjno, naravno, imajući na umu specifičnosti dotičnih područja i u skladu s prijedlozima Komisije o upravljanju i donošenju boljih propisa”.

U svojoj Rezoluciji od 21. listopada 2010. o budućnosti europske normizacije (u točki 15.)⁵³ Europski parlament navodi da „se posljednjih godina povećao broj normizacijskih ovlaštenja kojima se podupire zakonodavstvo u područjima koja nisu obuhvaćena „novim pristupom”, što ukazuje na to da je taj model prihvaćen u širokom rasponu politika EU-a; vjeruje kako je poželjno proširiti upotrebu normi na druga područja zakonodavstva i politika Unije izvan jedinstvenog tržišta, imajući na umu specifičnosti dotičnih područja i u skladu s načelima za donošenje boljih propisa”.

Uspješna upotreba europskih normi razvijenih na temelju zahtjeva za normizaciju koje je podnijela Komisija u „novom pristupu” / novom zakonodavnom okviru zakonodavstva za proizvode postupno je dovela do šire upotrebe europskih normi u prilog drugom zakonodavstvu Unije, pa čak i u prilog politikama u područjima u kojima nije postojalo posebno zakonodavstvo Unije. Postupak koji je započeo Direktivom 83/189/EEZ završio je Uredbom (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji u kojoj je europska normizacija priznata kao instrument politike Unije.

Uredbom se usmjerava upotreba usklađenih normi izvan „novog pristupa” / novog zakonodavnog okvira zakonodavstva za proizvode. Usklađene norme mogu se koristiti i kao podrška primjeni zakonodavstva o uslugama. Po prvi je puta Uredbom stvorena i međusektorska pravna osnova za upotrebu europske normizacije i izdavanje zahtjeva za normizaciju u prilog politikama Unije u područjima u kojima ne postoji posebno zakonodavstvo Unije.

---

⁵⁰ SL C 141, 19.5.2000.

⁵¹ Rezolucija Vijeća od 10. studenoga 2003. o Komunikaciji Europske komisije pod nazivom *Bolja provedba direktiva novog pristupa* (SL C 282, 25.11.2003., str. 3.).

⁵² COM(2004) 674 završna verzija

⁵³ [http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2010/2051\(INI\)](http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2010/2051(INI)).

PRILOG II. – REFERENTNI DOKUMENTI O UNIJINOJ POLITICI NORMIZACIJE

- (1) Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj normizaciji
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R1025&qid=1447341818916&from=EN>
- (2) Uredba (EZ) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=CELEX:32011R0182>
- (3) Komunikacija Komisije o strateškoj viziji za europske norme: kretanje naprijed kako bi se poboljšao i ubrzao održiv rast europskog gospodarstva do 2020. (COM(2011) 311 završna verzija 1.6.2011.)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0311:FIN:EN:PDF>
- (4) Radni dokument službi Komisije (SEC(2011) 671 završna verzija; 1.6.2011.): Procjena učinka priložena prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj normizaciji (COM(2011) 315 završna verzija)
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011SC0671&from=EN>
- (5) Novi zakonodavni okvir – zakonodavstvo Unije za usklađivanje koje se odnosi na proizvode
http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/new-legislative-framework/index_en.htm
- (6) Opće smjernice za suradnju CEN-a, Ceneleca i ETSI-ja te Europske komisije i EFTA-e (28.3.2003.)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2003:091:0007:0011:EN:PDF>
- (7) „Plavi vodič” Komisije o provedbi pravila EU-a o proizvodima⁵⁴
http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/index_en.htm

---

⁵⁴ Vidjeti poglavlje 4.1.2. *Sukladnost s temeljnim zahtjevima: usklađene norme.*